

VU Research Portal

Opinie

Eskens, S.J.; van Mil, Jurriaan

published in

Het Financieele Dagblad
2020

document version

Publisher's PDF, also known as Version of record

[Link to publication in VU Research Portal](#)

citation for published version (APA)

Eskens, S. J., & van Mil, J. (2020). *Opinie: Doorsturen telecomdata naar RIVM vereist een beter verhaal. Het Financieele Dagblad*. <https://fd.nl/opinie/1356879/doorsturen-telecomdata-naar-rivm-vereist-een-beter-verhaal>

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal ?

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

E-mail address:

vuresearchportal.ub@vu.nl

Doorsturen telecomdata naar RIVM vereist een beter verhaal

FOTO: RAMON VAN FLYMEN

Deze maand debatteert de Tweede Kamer over een wetsvoorstel dat telecomproviders verplicht onze telecomgegevens (via het CBS) aan het RIVM te verstrekken in de strijd tegen het coronavirus. Dit wetsvoorstel vormt een ernstige inmenging met onze grondrechten. Ondanks dat is het kabinet onduidelijk over het doel, de noodzaak, en de waarborgen.

Het voorstel omvat dat het RIVM ten minste één jaar onze verkeers- en locatiegegevens krijgt. Informatie over hoe miljoenen Nederlanders zich elk uur van de dag tussen gemeenten verplaatsen. Het kabinet veronderstelt dat de data anoniem zijn. Maar telecomgegevens zijn moeilijk te anonimiseren, wat toezichthouders, providers en cryptografie-experts bevestigen.

Volgens het kabinet kan het RIVM aan onze telecomgegevens zien of inwoners uit verschillende gemeenten zich mengen. Op basis hiervan kan het RIVM voorspellen hoe het virus zich gaat verspreiden, waarna de au-

toriteiten sneller kunnen handelen. Bijvoorbeeld als blijkt dat op zaterdagmiddag inwoners uit Bergen op Zoom in Roosendaal zijn geweest en in Roosendaal veel mensen positief testen op het coronavirus.

Dat roept vraagtekens op. Want het CBS en het RIVM kunnen (als het goed is) uit onze telecomdata geen besmettingen afleiden. De meerwaarde van dit wetsvoorstel zit er dus vooral in dat met de verkregen data statistische modellen gemaakt kunnen worden, met een voorspellende waarde. Maar hoe kun je dan weten of inwoners uit de ene gemeente in contact zijn geweest met besmette inwoners uit de andere plaats? Dat zou betekenen dat besmettingen wél uit de data kunnen worden afgeleid. In dat geval vormt dit wetsvoorstel een nog grovere inbreuk op onze grondrechten.

Ten tweede nemen de lokale autoriteiten nu al adequate maatregelen bij incidenten. Bijvoorbeeld door sluiting van een café als de coronaregels grootschalig aan de laars gelapt worden. In hoeverre kunnen sta-

tische modellen dit wezenlijk verbeteren of versnellen?

Ten derde biedt het wetsvoorstel onvoldoende garanties tegen misbruik. De hoogste rechters in Europa vereisen dat wetgeving voor het verzamelen, opslaan, en analyseren van telecomdata waarborgen bevat. Maar hoe moeten de providers, het CBS en het RIVM onze gegevens beveiligen tegen kwaadwillende hackers? Kunnen de opsporingsdiensten en de politie straks ook toegang krijgen tot de deze databases?

Het wetsvoorstel moet hierop uitsluitel geven. Daarom moet de Tweede Kamer het kabinet terug naar de tekentafel sturen. Want het doel, de noodzaak, en de waarborgen van dit wetsvoorstel zijn lang niet helder genoeg.

Sarah Eskens is postdoctoraal onderzoeker en Jurriaan van Mil is student-assistent aan het Instituut voor Informatierecht van de Universiteit van Amsterdam.